

การดำเนินการ

เพื่อจัดการความเสียหาย

ประจำปีงบประมาณ 2566

โรงเรียนกระแฉังวิทยุวิทยา

ตำบลเชิงแส อำเภอกระแฉัง จังหวัดสงขลา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา เขต ๑

กระทรวงศึกษาธิการ

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยจะช่วยให้การบริหารและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การติดตาม ควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงานตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุก ๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งก็คือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โรงเรียนกระแสรักษาสุขภาพ จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขึ้นเพื่อโรงเรียนดำเนินการให้บรรลุผลได้ทุกพันธกิจ โดยให้เกิดการสูญเสีย น้อยที่สุด และอีกทั้งให้เป็นไปตามข้อกำหนดและกฎหมาย ดังนี้

โรงเรียนกระแสรักษาสุขภาพต้องปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ในหมวดที่ ๓ มาตรา ๙ (๑) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า ได้บูรณาการบริหารความเสี่ยงเข้ารวมกับตัวชี้วัดนี้และดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาทุกปี

โรงเรียนกระแสรักษาสุขภาพ ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในรวมทั้งการติดตามประเมินผล

การดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามพันธกิจของโรงเรียนและให้ระดับความเสี่ยงลดลงจากเดิม เพื่อให้โรงเรียนมีแผนบริหารความเสี่ยงเชิงป้องกัน หรือมีแผนรองรับเพื่อลดผลกระทบสำหรับความเสี่ยงที่ทำให้เกิดเรื่องร้ายแรงไว้ล่วงหน้า และดำเนินการได้ตามแผน สามารถควบคุมหรือป้องกันเหตุการณ์ร้ายแรงมีความรุนแรงลดน้อยลง

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้โรงเรียนกระแสรักษาสุขภาพ มีแผนบริหารความเสี่ยง บริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของโรงเรียน

เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการทำงานที่จะส่งผลกระทบให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

เป้าหมาย

โรงเรียนกระแสรักษาสุขภาพ มีแผนบริหารความเสี่ยง บริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของโรงเรียน

ผู้บริหารและบุคลากร สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

วิธีการดำเนินงาน

การยอมรับความเสี่ยง (Accept) หมายถึง การตกลงกันที่ยอมรับเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือห้กันแต่การเลือกบริหารความเสี่ยงด้วยวิธีนี้ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ

การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Control) หมายถึง การปรับปรุงระบบการทำงาน หรือ ออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดอบรมเจ้าหน้าที่ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

การกระจายความเสี่ยง หรือโอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง กระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัยกับบริษัทภายนอก หรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)

การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Ad void) หมายถึง การจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และไม่อาจยอมรับได้ จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป

การดำเนินการบริหารความเสี่ยง

ความหมายและคำจำกัดความเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ การดำเนินงานการเงิน และกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

ประเภทความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน เช่น แผนกลยุทธ์ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ขาดแคลนทรัพยากรสำคัญในการขับเคลื่อนแผนกลยุทธ์ให้สำเร็จ

ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ การเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้น ๆ เช่น การขาดสภาพคล่องทางการเงิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลสำคัญผิดพลาดคลาดเคลื่อน

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น การดำเนินโครงการล่าช้า/ล้มเหลว/เครื่องมือที่ใช้งานในการดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ

ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้หรือ กฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง และวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่ระบุ โดยการพิจารณาจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงนั้น ๆ

การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง การประเมินโอกาสและผลกระทบ และระดับความเสี่ยงได้นำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ ๓ ปี แผนปฏิบัติการประจำปี จุดอ่อนและ/หรือข้อเสนอแนะจากรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) และการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงจากการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ร่วมพิจารณาในที่ประชุม โดยวิเคราะห์จากปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง ๔ ด้าน ได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านการบริหารวิชาการ
๒. ความเสี่ยงด้านการบริหารบุคคล
๓. ความเสี่ยงด้านการบริหารงบประมาณ
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานทั่วไป
๕. ความเสี่ยงด้านการบริหารกิจการนักเรียน

ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้ดำเนินการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยงที่ได้รับจากการวิเคราะห์ เพื่อประกอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โรงเรียนกระแสนิษฐ์วิทยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

การกำหนดขั้นตอนและวัตถุประสงค์ขั้นตอนโรงเรียนกระแสนิษฐ์วิทยา ยุทธศาสตร์โรงเรียน ขั้นตอน (กลยุทธ์) วัตถุประสงค์ขั้นตอน (เป้าหมาย)

กลยุทธ์ (Strategy)

๑. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษา
๓. ขับเคลื่อนให้ผู้เรียนดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. เร่งรัดปฏิรูปการบริหารจัดการที่ทันสมัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นกลยุทธ์ (Strategic Issue)

๑. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และมีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล
๒. ผู้เรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและจบระดับสูงสุดและเข้าศึกษาต่อตามศักยภาพและความต้องการ
๓. ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. ผู้เรียนตระหนักในความสำคัญและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมดำรงและสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. โรงเรียนบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการได้รับประโยชน์สูงสุด

จุดเน้น (Focus point)

โรงเรียนกระแสนวัตกรรม ได้กำหนดจุดเน้นเพื่อพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ ๕ ปี กำหนด ๔ จุดเน้น ดังนี้

จุดเน้นด้านผู้เรียน

๑. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกับผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ
๒. พัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย ๒ ภาษา และภาษาอาเซียนอย่างน้อย ๑ ภาษา
๓. สร้างความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๔. ส่งเสริมผู้เรียนด้านความสามารถพิเศษ
๕. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดเน้นด้านการจัดการศึกษา

๑. พัฒนาหลักสูตรโรงเรียนและหลักสูตรทางเลือกเทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพผู้เรียน
๒. จัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ ที่มีหนังสือตำราเรียนสื่อ ICT แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
๓. จัดระบบการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานสากล
๔. จัดหลักสูตรให้มีรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS๑) รายวิชาสื่อสารและการนำเสนอ (IS๒) และรายวิชาการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS๓)
๕. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
๖. ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
๗. บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กระบวนการจัดการศึกษาในชั้นเรียน

จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้การวิจัย สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย
๒. ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะสูงขึ้น
๓. ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ

จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

๑. พัฒนาภูมิทัศน์ภายในสถานศึกษาให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงามและปราศจากขยะ
๒. พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในสถานศึกษาให้มีความร่มรื่น สวยงาม

๓. เผยแพร่ผลงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ภายนอก

๔. พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๕. สถานศึกษาบริหารจัดการโดยเน้นการกระจายอำนาจ ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรม

๖. ส่งเสริมให้มีเครือข่ายสนับสนุนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ระดับแผนงาน (PLAN STRATEGIES) ๕ กลยุทธ์ ๒๒ จุดเน้น

กลยุทธ์ที่ ๑ เร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและสำนึกเป็นพลเมืองโลก ๗ จุดเน้น

๑.๑ พัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรทางเลือกที่เที่ยงเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพของนักเรียน

๑.๒ จัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพที่มีหนังสือตำราเรียน สื่อ (ICT) แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

๑.๓ จัดระบบการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานสากล

๑.๔ จัดหลักสูตรให้มีรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS๑) รายวิชาสื่อสารและการนำเสนอ (IS๒) และรายวิชาการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS๓)

๑.๕ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกับผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ

๑.๖ พัฒนาห้องเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย ๒ ภาษา และภาษาอาเซียน

๑.๗ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและการมีส่วนร่วมของชุมชน ๔ จุดเน้น

๒.๑ พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามมาตรฐานสากล

๒.๒ พัฒนาระบบการจัดแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยี

๒.๓ ส่งเสริมให้มีเครือข่ายสนับสนุนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา

๒.๔ พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพครู ผู้บริหาร และบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงขั้นสู่มาตรฐานสากล ๖ จุดเน้น

๓.๑ พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาการ

๓.๒ พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

๓.๓ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์

๓.๔ ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

๓.๕ ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรม เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

๓.๖ ส่งเสริมครูและผู้บริหารสู่มาตรฐานวิชาชีพและมีอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๔ เร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักษาสิ่งแวดล้อม ๓ จุดเน้น

๔.๑ พัฒนาระบบดูแลให้มีความเข้มแข็ง

๔.๒ ส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม

๔.๓ ส่งเสริมนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและจิตสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ ๕ เพิ่มประสิทธิภาพในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษา ๑ จุดเน้น

๕.๑ ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในการจัดการศึกษา